

Legea Privind activitatea particulară de detectiv și de pază

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul reglementării

Prezenta lege stabilește principiile, scopurile, subiectele și modul de prestare a serviciilor particulare de investigare și de pază persoanelor fizice și juridice, inclusiv celor străine, în condițiile legii.

Articolul 2. Obiectivele legii

Principalele obiective ale prezentei legi sînt:

- a) reglementarea procesului organizatoric de acordare, în bază de contract, a serviciilor particulare de pază de către persoane autorizate în modul stabilit și a serviciilor particulare de investigare;
- b) asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale clienților;
- c) asigurarea protecției sociale a lucrătorilor din organizațiile de detectiv și de pază;
- d) contribuirea la respectarea intereselor statului și la menținerea ordinii publice;
- e) asigurarea controlului de stat asupra modului de desfășurare a serviciilor particulare de investigare și de pază;
- f) prevenirea și combaterea fenomenului infracțional în organizațiile de detectiv și de pază.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni principale:

activitate particulară de detectiv – gen de activitate care constă în acordarea serviciilor de investigare, desfășurat de către persoane specializate în domeniu, în bază de contract, conform condițiilor prevăzute de prezenta lege;

activitate particulară de pază - gen de activitate autorizat de acordare a serviciilor de pază întru apărarea vieții, sănătății și bunurilor de către persoane specializate în domeniu, în bază de contract, conform condițiilor de autorizare;

subdiviziune specializată de pază - subunitate interioară de pază care nu dispune de statut de persoană juridică, înființată de o persoană juridică sau de un întreprinzător individual pentru asigurarea securității vieții și sănătății lucrătorilor și bunurilor sale;

gardian (paznic) - persoană care a absolvit cursuri de pregătire specială pentru a activa în calitate de paznic, a susținut prin examen dreptul de păstrare și de port-armă de serviciu și de mijloace speciale, încadrată în bază de contract în serviciu într-o organizație de pază;

gardian (paznic) particular - persoană autorizată pentru a desfășura activitate de întreprinzător în acordarea de servicii pentru asigurarea securității vieții, sănătății și bunurilor împotriva unor atentate criminale;

sistem de alarmare - ansamblu de instalații electronice aferente construcțiilor, compus din centrală de comandă și de semnalizare optică și acustică, centrală de comandă și de semnalizare optică și acustică împotriva incendiilor, detectoare de prezență, detectoare antișoc și acustice, detectoare de fum, de temperatură, de foc și de gaze, butoane și pedale de panică, control acces și televiziune cu circuit închis, sisteme de supraveghere video, cu posibilități de înregistrare și stocare a imaginilor și datelor, de natură să asigure o protecție corespunzătoare obiectivelor și persoanelor fizice;

operator (supraveghetor) - persoană care supraveghează funcționarea dispeceratului centralizat de pază și întrunește condițiile de gardian;

grupă mobilă - grup format din 2 sau 3 angajați ai organizațiilor particulare de pază, dotat cu automobil și mijloace speciale, destinat intervenției rapide la primirea semnalelor de alarmă;

proiect al sistemului de alarmare - set de documente care cuprinde calcule tehnice, desene, instrucțiuni etc., necesare pentru instalare și orice modificare a sistemului de alarmare;

dispecerat de pază centralizat - punct de control destinat pazei centralizate a unor obiective dispersate împotriva pătrunderii nesancționate sau împotriva incendiilor, cu utilizarea sistemelor de transmitere a înștiințărilor referitoare la evenimentele ce au loc la obiectivele păzite.

Articolul 4. Principiile activității particulare de detectiv și de pază

(1) Activitatea particulară de detectiv și de pază se întemeiază pe principiile legalității, umanismului, echității sociale, respectării drepturilor și libertăților persoanei și se desfășoară în interacțiune cu autoritățile publice și asociațiile obștești în vederea asigurării ordinii de drept.

(2) Activitatea particulară de detectiv și de pază se desfășoară în conformitate cu legislația.

Articolul 5. Autorizarea și restricția activității particulare de detectiv și de pază

(1) Activitatea particulară de detectiv se desfășoară în condițiile prezentei legi, cu sau fără notificarea organului de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne.

(1-1) Activitatea particulară de pază se desfășoară în bază de autorizație, eliberată de organul de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne. Persoanelor juridice care nu dispun de autorizație pentru activitatea de pază le este interzisă prestarea serviciilor prevăzute la art. (6).

(2) Pregătirea și perfecționarea cadrelor pentru activitatea de detectiv și de pază se efectuează în centre specializate de învățământ, stabilite de Guvern.

(3) Se interzice desfășurarea pe teritoriul Republicii Moldova a activității organizațiilor de detectiv și de pază străine.

(4) Organizațiilor de detectiv și de pază străine, cetățenilor străini și apatrizilor li se interzice:

a) să desfășoare activitate de detectiv și de pază în calitate de întreprinzător individual;

b) să fondeze ori să participe ca asociat la constituirea de organizație de detectiv și de pază;

c) să aibă în subordine organizație particulară de detectiv și de pază ori subdiviziune specializată de pază.

Articolul 6. Genurile de activități particulare de detectiv și de pază

(1) În activitatea particulară de detectiv este permisă prestarea următoarelor servicii:

a) colectarea, în bază de contract, a informațiilor, importante pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice;

b) colectarea de probe în cauze civile în bază de contract încheiat cu participanții la proces;

c) studierea pieței, colectarea de informații pentru negocieri, depistarea partenerilor de afaceri insolvabili sau care nu însuflă încredere;

d) protejarea întreprinderilor și a firmelor contra spionajului industrial;

- e) colectarea de date biografice sau de altă natură pentru persoana cu care se încheie contractul, cu acordul ei scris;
- f) identificarea autorilor sau a expeditorilor de scrisori anonime, a colportorilor;
- g) identificarea locului de aflare a persoanelor dispărute;
- h) căutarea bunurilor pierdute;
- i) colectarea de date în cauze penale pentru acordarea de ajutor organelor de drept în bază de contract încheiat cu participanții la proces.

(2) În activitatea particulară de pază este permisă prestarea următoarelor servicii:

- a) ocrotirea vieții și sănătății, paza bunurilor, executarea gărzii de corp;
- b) paza fizică și tehnică a localurilor și a teritoriilor;
- c) proiectarea, instalarea și întreținerea sistemelor de alarmare, a componentelor acestora, precum și exploatarea dispeceratelor de monitorizare a alarmelor;
- d) colectarea (încasarea) valorilor importante, precum și transportul, paza și însoțirea încărcăturilor/valorilor importante, a bunurilor personale;
- e) patrularea, în comun cu organele de drept, a zonelor criminogene;
- f) acordarea de ajutor organelor de drept la menținerea ordinii publice, la asigurarea securității oamenilor;
- g) informarea publicului în probleme de protecție contra acțiunilor ilicite.

Articolul 7. Drepturile persoanelor care practică activitate particulară de detectiv și de pază

(1) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv și de pază au dreptul:

- a) să presteze în bază de contract servicii de investigare și de pază în conformitate cu legislația;
- b) să obțină în modul stabilit informații și copii de pe documente din partea persoanelor fizice și juridice, cu acordul lor;
- c) să inspecteze, după caz, cu participarea și cu acordul proprietarului (al reprezentantului lui) teritoriul, localurile, bunurile ce îi aparțin;
- d) să solicite, cu acordul clientului, concluzia specialistului în problemele care necesită cunoștințe speciale;

e) să elucideze cauzele și condițiile care au condus la comiterea infracțiunilor și să ia măsuri, în limitele competenței, pentru lichidarea lor.

(2) Nu se admite utilizarea drepturilor acordate persoanelor fizice și juridice care practică activitate particulară de detectiv și de pază la îndeplinirea unor obligații care nu sînt prevăzute de legislație.

Articolul 8. Obligațiile persoanelor care practică activitate particulară de detectiv și de pază

(1) Persoana care practică activitate particulară de detectiv și de pază este obligată:

a) să respecte prevederile legislației și clauzele contractuale;

b) să presteze întregul pachet de servicii prevăzute în contract;

c) să repare prejudiciile cauzate prin încălcarea clauzelor contractuale;

d) să desfășoare activitatea cu personal atestat pentru executarea serviciilor de investigare și de pază;

e) să păstreze confidențialitatea informației pe care o cunoaște în procesul activității, să nu o utilizeze în scopuri personale și să nu o transmită terților;

f) să comunice imediat organelor de drept cazurile de infracțiune depistate, să rețină la locul infracțiunii persoanele care au săvîrșit-o și să le predea imediat organelor competente;

g) să ia măsuri urgente pentru salvarea oamenilor, pentru ajutorarea lor în protecția bunurilor periclitate și în alte situații excepționale;

h) să prezinte organului teritorial de poliție dare de seamă statistică. În cazul activității particulare de pază, aceasta va fi prezentată conform anexei nr. 1 pct. 6;

i) să plătească în termen impozitele și taxele prevăzute de lege.

(2) Obligațiile personalului de pază, ale conducătorilor de organizații, condițiile de pază a transportului unor valori importante se stabilesc conform anexei nr. 2.

Articolul 9. Interdicția desfășurării activității particulare de detectiv și de pază

(1) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv și de pază nu sînt învestite cu împuterniciri de organe de drept. Organizațiile particulare de detectiv nu au atribuții de urmărire penală și nici atribuții judecătorești, acestea fiind de competența exclusivă a organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești.

(2) Lucrătorii din organele de drept nu pot practica și activitate în organizațiile particulare de detectiv și de pază și în serviciile de pază interioară.

(3) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv, de pază și prestează servicii de pază interioară nu au dreptul să le cumuleze cu serviciul de stat.

Articolul 10. Asociația persoanelor care practică activitate particulară de detectiv și de pază

(1) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv și de pază se pot asocia în uniuni, care nu sînt subiecte ale activității de întreprinzător.

(2) Uniunea funcționează în bază de statut, înregistrat conform Legii cu privire la asociațiile obștești, desfășoară activitate de îmbunătățire a calității serviciilor particulare de investigare și de pază, de coordonare a lor cu organele de drept și cu alte autorități publice, acordă ajutor organelor cu funcție de control și de supraveghere a acestei activități.

Articolul 11. Competența Ministerului Afacerilor Interne

De competența Ministerului Afacerilor Interne în domeniul controlului asupra activității particulare de detectiv și de pază ține:

a) prezentarea de propuneri Guvernului în vederea stabilirii echipamentului de protecție, însemnelor distinctive pentru dotarea personalului din paza particulară, precum și a baremului;

b) - abrogată;

c) acordarea ajutorului de specialitate în organizarea pazei, în pregătirea personalului de pază;

d) exercitarea controlului asupra executării legislației și modului de desfășurare a serviciilor la paza obiectivelor, bunurilor și valorilor, precum și asupra modului de executare a gărzii de corp;

e) organizarea conlucrării cu persoanele care desfășoară activitate de detectiv și de pază în vederea prevenirii, curmării, descoperirii infracțiunilor, urmării făptuitorilor, căutării persoanelor declarate dispărute și menținerii ordinii publice;

f) prezentarea propunerilor pentru modificarea legislației în partea ce ține de stabilirea condițiilor de autorizare a activității particulare de pază și de confirmare a legalității activității particulare de detectiv, întocmirea listei de documente suplimentare pe care trebuie să le prezinte solicitantul de autorizație;

f-1) eliberarea autorizației pentru activitatea particulară de pază și confirmarea legalității activității particulare de detectiv;

g) elaborarea regulamentului-tip al activității particulare de detectiv care se aprobă prin lege;

h) exercitarea controlului asupra subdiviziunilor de pază internă ori asupra altor subdiviziuni care exercită atribuțiile acestora;

i) trimiterea, în adresa conducătorilor organizațiilor particulare de detectiv și de pază și subdiviziunilor de pază internă, a prescripțiilor executorii cu privire la înlăturarea neajunsurilor depistate.

Articolul 12. Protecția juridică a persoanelor care practică activitate particulară de detectiv și de pază

(1) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv și de pază se află sub protecția statului. Ele cad sub incidența legislației care protejează drepturile patrimoniale și nepatrimoniale ale participanților la menținerea ordinii publice și la combaterea criminalității. Oponerea de rezistență unor astfel de persoane, amenințarea sau aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea lor în exercițiul funcției au ca urmare răspunderea administrativă sau penală prevăzută de lege.

(2) Se interzice imixtiunea în activitatea particulară de detectiv și de pază legală, precum și cererea ca persoanele care o practică să prezinte informații despre viața privată a oamenilor. Nu constituie divulgare comunicarea informațiilor despre viața privată a oamenilor la solicitarea organului de drept care acționează în exercitarea și în limitele competenței sale legale.

Articolul 13. Înlesnirile sociale

(1) Lucrătorii din organizațiile particulare de detectiv și de pază sînt supuși asigurării sociale obligatorii din contul organizației (uniunii) respective, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Dacă persoana care practică activitate particulară de detectiv și de pază își pierde capacitatea de muncă sau viața în exercițiul funcției, acesteia, familiei sau persoanelor întreținute de ea se acordă un ajutor bănesc unic din mijloacele organizației (uniunii) respective.

Articolul 14. Mijloacele financiare și materiale

(1) Activitatea particulară de detectiv și de pază se practică în bază de autofinanțare.

(2) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv și de pază achiziționează din mijloace proprii dispozitivele tehnice, inventarul și utilajele necesare.

Articolul 15. Interacțiunea cu autoritățile administrației publice locale

(1) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv și de pază pot acorda ajutor, în limitele competenței, autorităților administrației publice locale.

(2) Autoritățile administrației publice locale acordă sprijin persoanelor care practică activitate particulară de detectiv și de pază:

a) la arendarea localurilor;

b) la obținerea de înlesniri fiscale și de înlesniri la plata arendeii.

Articolul 16. Interacțiunea cu organele de drept

(1) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv și de pază vor acorda ajutor, în limitele competenței, organelor de drept la prevenirea, contracararea și descoperirea infracțiunilor, în conformitate cu prezenta lege.

(2) Colaborarea persoanelor care practică activitate particulară de detectiv și de pază cu organizații internaționale nestatale se face în temeiul unor acorduri bilaterale.

Articolul 17. Răspunderea pentru încălcarea legislației în vigoare

Nerespectarea dispozițiilor prezentei legi are ca urmare suspendarea sau retragerea autorizației, răspunderea disciplinară, materială, administrativă sau penală prevăzută de lege.

Capitolul II. ACTIVITATEA PARTICULARĂ DE DETECTIV

Articolul 18. Detectivul particular

(1) Este detectiv particular persoana care prestează serviciile stipulate la art.6 alin.(1).

(2) Pot practica activitate particulară de detectiv numai cetățenii Republicii Moldova care au studii juridice sau pregătire specială în domeniu.

(3) Detectivul particular poate activa în cadrul unei organizații sau independent.

(4) Detectivii particulari se pot asocia, în condițiile legii, în uniuni cu statut de persoană juridică.

Articolul 18-1. Condițiile pentru desfășurarea activității particulare de detective

Este în drept să desfășoare activitate particulară de detectiv persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) a împlinit vârsta de 21 de ani;
- b) este cetățean al Republicii Moldova;
- c) are studii superioare juridice sau a activat cel puțin 3 ani în cadrul instituțiilor publice cu atribuții în domeniul apărării, securității și ordinii publice;
- d) nu se află la evidență la medicul narcolog sau psihiatru;
- e) nu are antecedente penale;
- f) dispune, cu drept de proprietate sau alt drept de folosință, de spațiu cu destinație nelocativă, dotat cu seifuri pentru păstrarea registrelor, documentelor de lucru, materialelor, dovezilor/probelor scriptice sau electronice și de orice altă natură, neinterzise de lege, acumulate în rezultatul serviciilor prestate.

Articolul 18-2. Notificarea și confirmarea desfășurării activității particulare de detectiv

(1) Persoanele care desfășoară activitate particulară de detectiv și doresc să obțină o confirmare oficială în acest sens depun o notificare la organul de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne, în urma căreia pot obține confirmarea capacităților și a îndeplinirii cerințelor stabilite de prezenta lege. La notificare se anexează:

- a) copia de pe contractul de locațiune a imobilului în care se va desfășura activitatea confirmată;
- b) copia de pe buletinul de identitate;
- c) copia de pe diploma de studii juridice;
- d) copiile de pe certificatele medicale privind sănătatea psihică a solicitantului, precum și privind absența dependenței acestuia de substanțe stupefiante și alcool;
- e) declarația pe propria răspundere privind lipsa antecedentelor penale.

(2) Notificarea poate fi depusă de către detectivul particular cu sau fără solicitarea confirmării privind îndeplinirea condițiilor legale de activitate în domeniu. Organul de specialitate al Ministerului Afacerilor Interne acordă confirmarea în cel mult 10 zile lucrătoare de la data solicitării sau de la data notificării.

Articolul 19. Activitatea detectivului particular

(1) Detectivul particular desfășoară activitate în conformitate cu art.5 și 6.

(2) În activitatea de detectiv particular se admite audierea persoanelor fizice, inclusiv a celor cu funcție de răspundere, cu acordul lor, culegerea de informații, studierea obiectelor și a documentelor, cu acordul scris al posesorilor, controlul exterior al construcțiilor, localurilor și altor obiective, pentru obținerea de informații, necesare îndeplinirii misiunilor, conform clauzelor contractuale.

(3) În desfășurarea activității de detectiv particular se permite utilizarea mijloacelor de comunicație, dispozitivelor tehnice de fixare a informației (aparate foto, video, audio), care nu dăunează sănătății omului și mediului înconjurător, fiind interzisă utilizarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației.

(4) La îndeplinirea misiunii, detectivul particular este obligat să aibă asupra sa legitimația.

(5) În 24 de ore de la încheierea contractului cu clientul privind selectarea informației, detectivul este obligat să înștiințeze în scris despre faptul acesta ofițerul de urmărire penală, procurorul sau instanța judecătorească în a cărei procedură se află dosarul penal.

Articolul 20. Temeiurile de retragere sau suspendare a confirmării pentru activitatea particulară de detectiv

(1) Drept temei pentru retragerea sau suspendarea confirmării servesc:

a) prezența antecedentelor penale;

b) certificarea despre luarea la evidență la medicul narcolog sau psihiatru în modul stabilit de lege;

c) necomunicarea către organele de drept a datelor și a informațiilor devenite cunoscute privind pregătirea sau săvârșirea de infracțiuni;

d) întreprinderea acțiunilor ce țin de activitatea specială de investigații conform actelor legislative și normative în domeniu;

e) prezentarea detectivului particular drept lucrător al organelor de drept;

f) culegerea datelor despre convingerile politice, religioase, despre viața privată sau a datelor familiale fără acordul expres scris al persoanelor;

g) instigarea la acțiuni ilicite;

h) recurgerea la acțiuni care atentează la drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor fizice, inclusiv ale celor cu funcție de răspundere;

- i) întreprinderea de acțiuni care atentează la viața, sănătatea, onoarea, demnitatea și averea persoanelor fizice;
- j) falsificarea materialelor ori crearea situațiilor artificiale pentru a obține profit sau a induce în eroare clientul;
- k) divulgarea informației culese, folosirea acesteia împotriva intereselor clientului său, în scop de profit sau în interesul unor terți;
- l) pierderea cetățeniei Republicii Moldova;
- m) prestarea serviciilor de detectiv fără încheierea cu clientul a contractului în scris;
- n) punerea sub învinuire, pînă la pronunțarea sentinței definitive;
- o) cererea deținătorului confirmării privind retragerea acesteia;
- p) decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a deținătorului confirmării;
- q) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate autorității emitente;
- r) stabilirea faptului de transmitere a confirmării sau a copiei de pe aceasta altei persoane în scopul desfășurării genului de activitate confirmat;
- s) omiterea înlăturării, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au condus la suspendarea confirmării;
- t) nerespectarea repetată a prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor ce țin de condițiile de confirmare.

(2) Deținătorul confirmării este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a confirmării, să depună la autoritatea emitentă confirmarea retrasă.

Articolul 21. Contractul dintre detectivul particular și client

(1) În cazul prestării de servicii, detectivul particular este obligat să încheie cu clientul contract în scris, care să cuprindă date despre părțile contractante, numărul și data eliberării confirmării, sarcinile și termenul lor de îndeplinire, cheltuielile aproximative și onorariul pentru servicii, data încheierii. Contractul trebuie să conțină clauze în care părțile își iau angajamentul de a păstra confidențialitatea în relațiile lor și își stabilesc răspunderea.

(2) Contractul stipulează obligația detectivului particular de a prezenta în scris clientului raport de activitate, la care să anexeze calculul specificat al onorariului și al cheltuielilor pe care le-a suportat. Copia de pe raport se păstrează în arhiva detectivului în decursul a 3 ani.

Capitolul III. ACTIVITATEA PARTICULARĂ DE PAZĂ

Articolul 22. Organizațiile particulare de pază

(1) Organizația particulară de pază este organizație comercială care prestează servicii de ocrotire a vieții, sănătății și bunurilor persoanelor fizice, precum și a bunurilor persoanelor juridice, împotriva unor acțiuni ilicite.

(2) Organizația particulară de pază nu are dreptul de a practica o altă activitate de întreprinzător, cu excepția vânzării-cumpărării utilajului necesar pentru desfășurarea activității particulare de pază.

(3) Pot fi conducători ai organizațiilor particulare de pază cetățenii Republicii Moldova domiciliați în țară care au împlinit vârsta de 21 de ani, posedă studii superioare, certificat de absolvire a cursurilor de calificare, organizate de Ministerul Afacerilor Interne, nu se află la evidență la medicul narcolog sau psihiatru, nu încalcă sistematic ordinea publică și nu au antecedente penale.

(4) În categoria de conducător al organizației particulare de pază intră persoanele care asigură conducerea operativă a activităților de pază sau care îndeplinesc funcții de administrator, director executiv sau alte funcții similare.

(5) În exercițiul funcțiunii, lucrătorul organizației particulare de pază trebuie să aibă asupra sa legitimație.

(6) Gardianul (paznicul) din organizația de pază își îndeplinește atribuțiile fără autorizație de prestare a serviciilor de pază.

Articolul 22-1. Condițiile de autorizare a activității particulare de pază

(1) Condițiile de autorizare a activității particulare de pază sînt următoarele:

a) dispunerea, cu drept de proprietate sau alt drept de folosință, de spațiu cu destinație nelocativă, dotat cu mobilier de birou și echipament de telecomunicații;

b) dispunerea de bunuri cu caracter special, care includ uniformă (de culoare verde, cu ecuson pe mîneca stîngă cu denumirea și sigla organizației, inscripția „pază particulară” fiind aplicată în partea dreaptă a pieptului), autovehiculele cu însemnele distinctive ale organizației de pază, mijloace de intervenție și de apărare individuală și,

după caz, arme de foc și mijloace speciale de telecomunicații;

c) încadrarea în activitatea particulară de pază doar a persoanelor care:

- au împlinit vârsta de 18 ani;
- sînt cetățeni ai Republicii Moldova;
- au cel puțin studii gimnaziale;
- nu se află la evidență la medicul narcolog sau psihiatru;
- nu au fost sancționate pentru contravenții ce atentează la ordinea publică și la securitatea publică;
- sînt absolvenți de cursuri de calificare la instituțiile de învățămînt acreditate conform legii sau își asumă responsabilitatea ca, în decurs de 3 luni de la data angajării, să frecventeze și să absolvească astfel de cursuri;
- nu au antecedente penale;

d) comercializarea, instalarea sau folosirea mijloacelor de alarmare, a componentelor acestora doar cu certificate de calitate conform standardului național sau internațional și cu precizarea clasei de siguranță conform normelor europene în care se încadrează;

e) înființarea și exploatarea dispeceratelor de pază centralizate cu documentele ce atestă proprietatea dispeceratelor și cu dovada dispunerii de programe licențiate pentru funcționarea acestora, conform cerințelor tehnice stabilite de către Guvern;

f) folosirea în mod autorizat a accesoriilor de echipament, însemnelor și uniformelor de modelul celor utilizate și acceptate pentru organele de drept, a armelor de foc și animalelor de serviciu, precum și a cătușelor, cagulelor și măștilor de protecție a feței;

g) neadmiterea implicării de către conducătorii organizațiilor particulare de pază a personalului propriu în acțiuni de forță, în executări silite, recuperări de mijloace bănești, în litigii individuale și conflicte colective de muncă sau în opunere acțiunilor de restabilire a ordinii de drept ale autorităților publice competente;

h) respectarea condițiilor de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei de foc, prevăzute în cap. IV;

i) întrunirea de către conducătorul organizației particulare de pază a condițiilor prevăzute la art. 22 alin. (3).

(2) Condiții de autorizare a activității particulare de pază sînt și cerințele prevăzute la art. 22 alin. (2) și art. 26.

Articolul 22-2. Documentele ce se anexează la cererea de eliberare/prelungirea autorizației pentru activitatea particulară de pază

La cererea de eliberare/prelungire a autorizației pentru activitatea particulară de pază se anexează:

a) copia contractului de locațiune a imobilului în care se va desfășura activitatea autorizată;

b) pentru conducătorii organizațiilor particulare de pază (inclusiv persoanele care asigură conducerea operativă a activităților de pază sau care îndeplinesc funcții de administrator, director executiv sau alte funcții similare):

- copia buletinului de identitate;

- copia diplomei de studii superioare;

- copia certificatului de absolvire a cursurilor de calificare sau copia carnetului de muncă ce confirmă activitatea de cel puțin 3 ani în organizații specializate de pază ori declarația prin care își asumă responsabilitatea ca, în decurs de 3 luni de la data angajării, să frecventeze și să absolvească cursuri de calificare la instituțiile de învățământ acreditate;

- copia de pe documentul care atestă înregistrarea întreprinderii;

- extrasul din ordinul privind numirea în funcție a conducătorului organizației particulare de pază sau copia procesului-verbal al ședinței asociațiilor privind numirea în funcție a administratorului organizației;

- certificatul de la medicul narcolog, eliberat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii;

- certificatul de la medicul psihiatru, eliberat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii;

- declarația pe propria răspundere cu privire la lipsa antecedentelor penale și contravenționale, conform cerințelor art. 22-1;

c) pentru specialiștii în domeniul proiectării, instalării și întreținerii sistemelor de alarmare, a componentelor acestora (în cazul în care se preconizează prestarea serviciilor respective):

- copia diplomei de studii medii sau superioare de specialist în calculatoare, automatică și informatică sau electronică;

d) lista serviciilor de pază pe care solicitantul autorizației preconizează să le presteze;

- e) modelul siglei organizației, ce urmează a fi aprobat de organul de specialitate al Ministerul Afacerilor Interne;
- f) modelul legitimației;
- g) pentru crearea (sau confirmarea) și exploatarea dispeceratului de pază centralizat:
- dovada dreptului de proprietate sau de locațiune a spațiilor destinate pentru funcționarea dispeceratului de pază centralizat;
 - dovada corespunderii încăperilor cerințelor securității electrice;
 - procesul-verbal privind măsurarea rezistenței legăturii cu pământul;
 - dovada corespunderii încăperilor cerințelor securității antiincendiare;
 - certificatul național sau internațional al calității pentru dispeceratul de pază centralizat, cu indicarea gradului de securitate corespunzător, conform normelor legislației Uniunii Europene;
 - dovada prezenței echipamentului radio;
 - certificatul național sau internațional al calității pentru echipamentul radio, cu indicarea gradului de securitate corespunzător, conform normelor legislației Uniunii Europene;
 - dovada frecvențelor utilizate;
 - dovada permisiunii pentru utilizarea frecvențelor radio;
 - lista operatorilor dispeceratului de pază centralizat;
 - lista gardienilor din care se vor constitui grupele mobile;
 - lista automobilelor dotate și echipate conform cerințelor stabilite;
- h) dovada achitării taxei prevăzute la art. 22-5.

Articolul 22-3. Eliberarea și prelungirea autorizației pentru activitatea particulară de pază

(1) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a autorizației pentru activitatea particulară de pază este stabilit de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

(2) Documentele pentru eliberarea/prelungirea sau reperfectarea autorizației pentru activitatea particulară de pază se examinează în termen de 10 zile lucrătoare de la data eliberării certificatului constatator cu privire la recepționarea cererii solicitantului, iar acesta este informat în scris despre decizia adoptată, în temeiul căreia achită taxa prevăzută la art. 22-5.

(3) Autorizația pentru activitatea particulară de pază se perfectează în termen de 3 zile lucrătoare, pînă la expirarea termenului stabilit pentru eliberarea acesteia, începînd cu data primirii documentului care confirmă achitarea taxei corespunzătoare. Mențiunea privind data primirii documentului care confirmă achitarea taxei pentru eliberarea autorizației se aplică pe cererea depusă sau pe versoul deciziei de eliberare/prelungire a autorizației.

(4) Dacă solicitantul, în termen de 30 de zile de la data la care i s-a expediat (înmînat) înștiințarea despre adoptarea deciziei privind eliberarea/prelungirea sau reperfectarea autorizației, nu a prezentat nemotivat documentul ce confirmă achitarea taxei pentru eliberarea/prelungirea sau reperfectarea acesteia, autoritatea emitentă este în drept să suspende decizia privind eliberarea/prelungirea sau reperfectarea autorizației.

(5) Autorizația pentru activitatea particulară de pază se eliberează pe un termen de 5 ani.

(6) În cazul în care deținătorul autorizației intenționează să desfășoare genul de activitate indicat în autorizație după expirarea termenului de valabilitate a acesteia, el este în drept să solicite prelungirea valabilității autorizației pe un termen de 5 ani, cu achitarea taxei respective, stabilite conform legii, cu cel mult 30 de zile înainte de expirarea termenului pentru care a fost eliberată autorizația, dar nu mai tîrziu de ultima zi a acestuia. În acest caz, pe autorizație se aplică mențiunea privind prelungirea valabilității autorizației, cu indicarea noului termen. Mențiunea privind prelungirea valabilității poate fi aplicată pe același formular al autorizației sau, după caz, pe un formular nou, pînă la expirarea termenului anterior de valabilitate a autorizației. Termenul nou de valabilitate a autorizației curge din ultima zi calendaristică în care a expirat termenul anterior de valabilitate a acesteia. Mențiunea privind prelungirea valabilității autorizației se autentifică prin aplicarea ștampilei autorității emitente și a semnăturii conducătorului.

(7) Deținătorul autorizației nu este în drept să transmită autorizația sau copia de pe aceasta altei persoane.

(8) Pentru fiecare filială sau subdiviziune separată a deținătorului autorizației, în cadrul căroră se desfășoară activitatea în baza autorizației obținute, deținătorului autorizației i se eliberează copii autorizate de pe aceasta. Copiile confirmă dreptul filialei sau al subdiviziunii separate de a desfășura activități în baza autorizației obținute.

(9) În cazul în care deținătorul autorizației înființează o nouă filială sau subdiviziune separată, acesta este obligat să depună la autoritatea emitentă o cerere de reperfectare a autorizației, în vederea includerii în anexa la autorizația deținută a noii adrese la care se va desfășura activitatea, cu solicitarea copiei autorizate de pe autorizație, precum și să depună documentele prevăzute la art. 22-2.

(10) În caz de lichidare a filialei sau a subdiviziunii separate a deținătorului autorizației care a desfășurat activități în baza autorizației obținute, acesta depune la autoritatea emitentă o cerere de reperfectare a autorizației în vederea excluderii adresei respective din anexa la autorizație.

(11) Solicitarea și eliberarea duplicatului autorizației se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Articolul 22-4. Reproductarea autorizației pentru activitatea particulară de pază

(1) Temeiurile pentru reperfectarea autorizației sînt schimbarea denumirii deținătorului autorizației și modificarea altor date care se conțin în autorizație, fără actualizarea cărora nu poate fi identificată legătura dintre autorizație și deținătorul acesteia.

(2) La apariția temeiurilor pentru reperfectarea autorizației, deținătorul acesteia este obligat, în termen de 10 zile lucrătoare, să depună la autoritatea emitentă o cerere de reperfectare a autorizației împreună cu autorizația care necesită a fi reperfectată și documentele (sau copiile de pe acestea, cu prezentarea ulterioară a originalelor pentru verificare) ce confirmă modificările respective.

(3) Autoritatea emitentă, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de reperfectare a autorizației și a documentelor anexate, emite decizia privind reperfectarea autorizației și o comunică solicitantului. Autorizația reperfectată se eliberează pe același formular sau, după caz, pe un formular nou, ținîndu-se cont de modificările indicate în cerere și, totodată, se eliberează copiile necesare de pe această autorizație.

(4) Autorizația se consideră reperfectată prin aprobare tacită dacă autoritatea emitentă nu a comunicat solicitantului de autorizație decizia în termenul prevăzut la alin. (3). După expirarea termenului de adoptare a deciziei privind reperfectarea autorizației, în lipsa unei comunicări în scris privind respingerea cererii de reperfectare a autorizației, se consideră că autorizația a fost reperfectată. Autorizația este reperfectată și în cazul în care autoritatea emitentă constată intervenirea aprobării tacite pentru documentele suplimentare ce atestă temeiul reperfectării autorizației.

(5) Termenul de valabilitate a autorizației reperfectate nu poate depăși termenul de valabilitate indicat în autorizația precedentă.

(6) La reperfectarea autorizației, în cazul în care autorizația reperfectată se eliberează pe un formular nou, autoritatea emitentă adoptă o decizie privind declararea nulității autorizației precedente.

(7) În perioada examinării cererii privind reperfectarea autorizației, deținătorul acesteia își continuă activitatea în baza certificatului constatator, eliberat de autoritatea emitentă.

(8) Autorizația care nu a fost reperfectată în termenul stabilit se consideră ca fiind nevalabilă.

(9) Autoritatea emitentă suspendă termenul de examinare a cererii de reperfectare dacă:

a) aceasta a fost depusă (semnată) de o persoană care nu deține împuternicirile necesare;

b) documentele au fost perfectate cu încălcarea cerințelor alin. (2).

(10) Deținătorul autorizației este informat în scris despre suspendarea termenului de examinare a cererii de reperfectare în cel mult 3 zile lucrătoare de la data adresării, indicându-se temeiurile suspendării. Solicitantul este obligat să notifice autoritatea emitentă despre înlăturarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru suspendarea termenului de examinare, curgerea acestuia fiind reluată din ziua suspendării.

(11) Modificările datelor indicate în documentele anexate la cererea pentru eliberarea autorizației care nu conduc la schimbarea datelor reflectate în autorizație nu reprezintă temei pentru reperfectarea autorizației.

Articolul 22-5. Taxa pentru autorizație

(1) Taxa pentru eliberarea autorizației pentru activitatea particulară de pază este de 3250 lei.

(2) Taxa pentru prelungirea autorizației pentru activitatea particulară de pază este de 1250 lei.

(3) Taxa pentru reperfectarea autorizației și/sau eliberarea copiei de pe aceasta, inclusiv în cazul extinderii activității autorizate pe o nouă adresă (filială, subdiviziune separată), se stabilește în proporție de 10 la sută din taxa pentru eliberarea acesteia, iar taxa pentru eliberarea duplicatului autorizației este de 585 de lei.

(4) Taxa pentru eliberarea, prelungirea, reperfectarea autorizației pentru activitatea particulară de pază și/sau eliberarea copiei de pe aceasta sau a duplicatului se transferă pe contul autorității emitente.

Articolul 23. Organizarea și efectuarea pazei particulare

(1) Paza particulară se organizează și se efectuează potrivit unui plan întocmit în comun cu beneficiarul serviciilor de pază.

(2) În planul de pază se stabilește în principal numărul de posturi și amplasarea lor, componența numerică a personalului de pază, amenajările, instalațiile și mijloacele tehnice de pază și de alarmare, măsurile de asigurare a transportului valorilor importante, consemnul posturilor, documentele specifice serviciului de pază.

(3) Modelul documentelor specifice necesare executării și evidenței serviciilor de pază se stabilește prin lege.

(4) Conducătorii organizațiilor particulare de pază sînt obligați să asigure respectarea legislației și a regulamentelor proprii în organizarea și funcționarea pazei particulare, în angajarea, pregătirea și controlul personalului, în portul uniformei și al însemnelor distinctive, precum și în dotarea cu mijloace de intervenție și de apărare individuală.

(5) Echipamentul personalului de pază se inscripționează numai cu denumirea și sigla organizației, aprobate o dată cu eliberarea autorizației.

(6) Pe autovehiculele din dotarea organizațiilor particulare de pază se inscripționează numai denumirea, sigla și numerele lor de telefon. Folosirea de girofaruri sau sirene pe autovehiculele acestor organizații este interzisă.

(7) Portul uniformei de către lucrătorii organizațiilor particulare de pază se permite numai în incinta și în raza amplasării obiectivului păzit.

(8) Regulile de port-armă și de păstrare a armamentului se stabilesc de legislația în vigoare.

(9) Plata serviciilor de pază se efectuează în bază de contract, încheiat cu beneficiarul.

(10) Se interzice activitatea particulară de pază la obiectivele prevăzute în anexa nr. 4.

Articolul 24. Pregătirea personalului pentru activitatea de pază

(1) Pregătirea și perfecționarea personalului pentru activitatea de pază a obiectivelor, bunurilor și altor valori și gardă de corp se efectuează în cadrul unor cursuri de calificare, organizate de instituții de învățămînt acreditate conform legii.

2) Sînt scutite de absolvirea cursurilor de calificare persoanele care posedă pregătire specială în domeniu și care au activat în organizații specializate de pază cel puțin 3 ani.

(3) Condițiile de pregătire, perfecționare și atestare a personalului organizațiilor particulare de pază și de acordare acestuia a certificatelor de atestare se stabilesc conform anexei nr. 3.

(4) După 3 ani de activitate în cadrul unei organizații particulare de pază, gardienii sînt obligați să urmeze cursurile de perfecționare pentru activitatea de pază, organizate de o persoană juridică acreditată în modul stabilit.

Articolul 25. Garda de corp

(1) Persoana fizică poate apela pentru protecție personală la serviciile unui gardian (paznic) din cadrul unei organizații particulare de pază numai în bază de contract încheiat în scris cu această organizație.

(2) Personalul care execută serviciul de gardă de corp este obligat ca în activitățile desfășurate să respecte legislația în vigoare, drepturile și libertățile omului.

(3) În timpul executării serviciului de gardă de corp, gardianul are următoarele obligații specifice:

a) să apere beneficiarul de gardă de corp împotriva unor atacuri care pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea sau bunurile lui;

b) să ia primele măsuri (medicale sau de altă natură) pentru salvarea beneficiarului de gardă de corp în cazul rănirii lui;

c) să nu execute acțiuni, solicitate de beneficiarul de gardă de corp, care depășesc atribuțiile sale legale;

d) să anunțe poliția imediat ce a intrat în posesiunea de date despre pregătirea sau săvîrșirea unor infracțiuni;

e) să oprească și să imobilizeze, în măsura posibilităților, pe cei care au săvîrșit tentativă sau infracțiune împotriva beneficiarului de gardă de corp și să le predea de îndată organului de poliție proxim;

f) în cazul săvîrșirii faptelor consemnate la lit.b), să asigure, în limita posibilităților, paza locului unde s-a comis infracțiunea și a mijloacelor materiale de probă pînă la sosirea poliției, fără a-și abandona misiunea de a executa serviciul de gardă de corp;

g) să se subordoneze autorităților și să-și dea concursul la îndeplinirea misiunilor ce le revin în reținerea făptuitorilor, fără a încălca obligațiile față de beneficiarul de gardă de corp.

(4) Personalul care execută serviciul de gardă de corp are dreptul la port-armă în limitele prevăzute de legislația în vigoare.

(5) - abrogat.

Articolul 26. Condițiile speciale privind acordarea serviciilor de proiectare, producere, instalare și întreținere a sistemelor de alarmare

(1) Deținătorul autorizației pentru activitatea particulară de pază poate acorda serviciile prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. c) doar dacă serviciile respective sînt incluse în autorizație.

(2) Instalarea, precum și orice modificare adusă sistemelor de alarmare, se efectuează numai după avizarea proiectelor de către organul de poliție competent, care controlează stadiul lucrărilor, inclusiv punerea în funcțiune.

(3) Condițiile privind acordarea serviciilor de proiectare, instalare și întreținere a sistemelor de alarmare sînt prevăzute în cap. VI al regulamentului-tip din anexa nr. 2, iar normele metodologice și tehnice de proiectare și realizare a sistemelor de alarmare sînt stabilite de către Guvern.

Articolul 27. Temeiurile de retragere sau suspendare a autorizației pentru activitatea particulară de pază

(1) Autorizația pentru activitatea particulară de pază se retrage în cazurile de încălcare a condițiilor de autorizare prevăzute la art. 22-1 al prezentei legi, în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Autorizația se retrage de către autoritatea emitentă, fără adresare în instanța de judecată, la apariția unuia dintre următoarele temeuri:

- a) cererea deținătorului autorizației privind retragerea acesteia;
- b) decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a deținătorului autorizației;
- c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate autorității emitente;
- d) stabilirea faptului de transmitere a autorizației sau a copiei de pe aceasta altei persoane în scopul desfășurării genului de activitate autorizat;
- e) omiterea înlăturării, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au condus la suspendarea autorizației.

(1-1) Decizia autorității emitente sau hotărârea instanței de judecată privind retragerea autorizației se aduce la cunoștința deținătorului autorizației și a Serviciului Fiscal de Stat în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării acesteia.

(1-2) În cazul retragerii autorizației, taxa pentru autorizație nu se restituie.

(1-3) Deținătorul de autorizație este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei de retragere a autorizației sau de la data la care hotărârea instanței de judecată a rămas definitivă, să depună la autoritatea emitentă autorizația retrasă.

(2) Autoritatea emitentă retrage autorizația, fără adresare în instanța de judecată, în cazul neachitării taxei prevăzute de lege sau la cererea deținătorului. Autorizația pentru activitatea particulară de pază se suspendă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, la apariția unuia dintre următoarele temeuri:

a) înființarea dispeceratului de pază centralizat și exploatarea componentelor lui în lipsa titlului de proprietate asupra acestuia;

b) utilizarea programelor licențiate pentru funcționarea dispeceratului de pază centralizat fără autorizarea proprietarului programelor respective;

c) omiterea completării documentelor specifice necesare pentru executarea și evidența serviciilor de pază;

d) nerespectarea de către deținătorul autorizației a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului autorizației pierdute sau deteriorate;

e) desfășurarea de către filială sau subdiviziunea separată a deținătorului autorizației a activității autorizate fără deținerea copieii autorizate de pe autorizație.

(3) Decizia autorității emitente sau hotărârea instanței de judecată privind suspendarea autorizației se aduce la cunoștința deținătorului autorizației în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii. Termenul de suspendare a autorizației nu poate depăși 2 luni.

(4) Deținătorul autorizației este obligat să înștiințeze în scris autoritatea emitentă despre înlăturarea circumstanțelor care au condus la suspendarea autorizației.

(5) Reluarea acțiunii autorizației se efectuează prin decizia autorității emitente în temeiul cererii deținătorului autorizației, în cazul în care suspendarea a fost dispusă prin decizia autorității respective, sau prin hotărârea instanței de judecată care a pronunțat hotărârea de suspendare a acesteia, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii cererii deținătorului autorizației sau a înștiințării instanței de judecată. Decizia sau hotărârea se aduce la cunoștința deținătorului autorizației în termen de 3 zile

lucrătoare de la data adoptării acesteia.

(6) Termenul de valabilitate a autorizației nu se prelungește pentru perioada de sistare temporară a activității.

Capitolul III-1. PAZA INTERNĂ

Articolul 27-1. Prevederi generale

Paza internă este o subdiviziune în statele de organizare a unei persoane juridice, ce dispune de un efectiv numeric de cel puțin 10 gardieni, având funcție de asigurare a securității vieții și sănătății lucrătorilor, securității bunurilor aflate în proprietate.

Articolul 27-2. Obligațiile persoanelor încadrate în subdiviziunile de pază internă

Persoana încadrată în subdiviziunile de pază internă este obligată:

- a) să respecte prevederile legislației;
- b) să păstreze confidențialitatea informației comerciale de care ia cunoștință în procesul activității, să nu o utilizeze în scopuri personale și să nu o transmită terților;
- c) să comunice imediat organelor de drept cazurile de infracțiune depistate, să rețină persoanele prinse în flagrant delict și să le predea imediat organelor competente;
- d) să ia măsuri urgente pentru salvarea oamenilor, pentru ajutorarea lor în asigurarea securității bunurilor periclitate și în alte situații excepționale.

Articolul 27-3. Restricții în activitatea lucrătorilor subdiviziunilor de pază internă

Se interzice încadrarea în activitatea subdiviziunilor de pază internă a persoanei care:

- a) nu a împlinit vârsta de 18 ani;
- b) este cunoscută ca persoană care încalcă sistematic ordinea publică;
- c) se află la evidență la medicul narcolog sau psihiatru;
- e) se află în urmărire penală;
- f) are antecedente penale.

Capitolul IV. APLICAREA FORȚEI FIZICE, A MIJLOACELOR SPECIALE ȘI A ARMEI DE FOC

Articolul 28. Condițiile de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei de foc

(1) Persoana care practică activitate particulară de detectiv și de pază are dreptul să aplice forță fizică, să poarte, să păstreze, să folosească și să aplice mijloace speciale și armă de foc în modul stabilit de legislația în vigoare.

(2) Detectivii particulari, personalul care practică activitate de pază sînt obligați să treacă un instructaj și o pregătire specială privind aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei de foc în modul stabilit pentru lucrătorii de poliție, sînt atestați periodic, de către organele afacerilor interne, privind pregătirea pentru acțiuni în condiții care cer aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale și armei de foc. Dacă se constată incapacitatea unora pentru astfel de acțiuni, Ministerul Afacerilor Interne este în drept să le interzică deținerea, păstrarea și folosirea mijloacelor speciale și a armei de foc.

(3) Modelele de arme și mijloacele speciale pentru dotarea personalului încadrat în activitatea particulară de pază, ordinea de achiziționare, evidență, păstrare și purtare a acestora se stabilesc de Guvern.

(4) La aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale sau a armei de foc, detectivul particular, personalul care practică activitate de pază sînt obligați:

a) să avertizeze că intenționează a face uz de ele, acordînd timp suficient pentru îndeplinirea cerințelor sale, cu excepția cazurilor cînd tergiversarea aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale sau a armei de foc pune în pericol direct viața și sănătatea lor, viața și sănătatea oamenilor sau poate conduce la alte urmări grave;

b) să facă tot posibilul, în funcție de caracterul și gradul de pericol al infracțiunii și al persoanei care a comis-o, precum și de forța rezistenței opuse, ca prejudiciul adus la înlăturarea pericolului să fie minim;

c) să asigure persoanelor cărora li s-au pricinuit leziuni corporale primul ajutor medical și să comunice de urgență faptul organelor de ocrotire a sănătății și organelor afacerilor interne;

d) să comunice imediat organelor de drept toate cazurile de rănire sau de deces.

(5) Aplicarea abuzivă a forței fizice, a mijloacelor speciale sau a armei de foc are ca urmare răspunderea prevăzută de lege.

Articolul 29. Aplicarea mijloacelor speciale

(1) Mijloacele speciale se aplică:

a) la respingerea atacului nemijlocit asupra oamenilor, inclusiv asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectiv și de pază;

b) la reținerea celui care încearcă să fugă, surprins în flagrant delict împotriva vieții, sănătății sau bunurilor oamenilor.

(2) Se interzice aplicarea mijloacelor speciale împotriva persoanelor cu handicap vădit, minorilor, femeilor și împotriva persoanelor de vîrstă înaintată, cu excepția cazurilor în care aceștia opun rezistență armată, săvîrșesc un atac în grup sau de altă natură care pune în pericol viața și sănătatea oamenilor.

Articolul 30. Aplicarea armei de foc

(1) Arma de foc se aplică:

a) la apărarea oamenilor de un atac ce pune în pericol viața și sănătatea lor;

b) la respingerea unui atac nemijlocit asupra lucrătorilor din organizațiile particulare de detectiv și de pază care pune în pericol viața și sănătatea lor, precum și la contracararea tentativelor de însușire forțată a armelor lor;

c) la reținerea persoanei care opune rezistență armată;

d) la respingerea unui atac în grup sau a unui atac armat asupra localurilor unităților de stat și private, locurilor de păstrare a bunurilor materiale dacă se pune în pericol viața sau sănătatea persoanelor care se află în (lîngă) ele;

e) la avertizarea (prin efectuarea unei împușcături în plan vertical) că se intenționează aplicarea armei, precum și pentru a se da semnal de alarmă sau de chemare în ajutor.

(2) Se interzice aplicarea armei de foc împotriva persoanelor cu handicap vădit, minorilor, femeilor și împotriva persoanelor de vîrstă înaintată, cu excepția cazurilor în care aceștia opun rezistență armată, săvîrșesc un atac armat sau în grup care pune în pericol viața și sănătatea oamenilor, precum și în locuri publice cînd în urma aplicării armei pot avea de suferit oameni neimplicați.

3) Detectivul și gardianul (paznicul) din organizațiile particulare de detectiv și de pază sînt obligați să comunice de urgență fiecare caz de aplicare a armei de foc organului de poliție teritorial unde a avut loc aplicarea armei.

Capitolul V. CONTROLUL ȘI ÎNCETAREA ACTIVITĂȚII

Articolul 31. Supravegherea și controlul de stat

(1) Ministerul Afacerilor Interne supraveghează organizațiile care dețin autorizația pentru activitatea particulară de pază și cele care dețin confirmarea desfășurării activității particulare de detectiv în vederea asigurării respectării cerințelor stabilite de prezenta lege și a ordinii publice, în limita atribuțiilor stabilite de legislație.

(2) Solicitarea și colectarea informației cu privire la activitatea organizațiilor respective, precum și vizitele de inspecție efectuate de Ministerul Afacerilor Interne nu sînt considerate control de stat asupra activității de întreprinzător. Vizitele de inspecție se efectuează de către Ministerul Afacerilor Interne, la inițiativa solicitantului de autorizație/confirmare, în contextul emiterii, prelungirii sau reperfectării autorizației/confirmării, dacă informația prezentată de solicitant este incertă sau dacă nu este suficientă pentru a constata îndeplinirea cerințelor stabilite de prezenta lege. Orice alte vizite de inspecție, colectări de probe sau solicitări de informații în privința organizațiilor care dețin autorizație/confirmare se efectuează în cadrul procesului de urmărire penală, în cadrul activităților speciale de investigații și/sau în cadrul procesului contravențional, în limitele stabilite de legislația în vigoare.

(3) Controlul de stat asupra organizațiilor care desfășoară activitate particulară de pază, în alte aspecte decît cele ce țin de asigurarea ordinii publice, de procesul de urmărire penală și/sau de desfășurarea procedurii contravenționale corespunzătoare, în vederea verificării respectării prezentei legi, se inițiază și se desfășoară cu coordonarea și cooptarea Ministerului Afacerilor Interne, în limitele Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(4) Deținătorul autorizației/confirmării este obligat să înștiințeze Ministerul Afacerilor Interne despre toate modificările datelor indicate în documentele anexate la cererea pentru eliberarea autorizației/confirmării. Înștiințarea se prezintă autorității emitente personal, prin scrisoare recomandată sau prin poștă electronică, în termen de 10 zile de la data survenirii modificărilor, împreună cu documentele (sau copiile de pe acestea) ce confirmă modificările respective. În scopul evaluării și confirmării informațiilor înștiințate, Ministerul Afacerilor Interne, după caz, poate efectua vizite de inspecție dacă din informația prezentată se constată necesitatea reperfectării autorizației sau există indicii asupra abaterilor de la prevederile prezentei legi în baza cărora s-a acordat autorizația.

(5) În urma vizitelor de inspecție, efectuate de Ministerul Afacerilor Interne în temeiul prezentei legi, se întocmește, în două exemplare, un act privind inspectarea organizației care deține autorizație/confirmare, cu sau fără prescrierea recomandărilor pentru înlăturarea neconformităților. În cazul în care în cadrul vizitei de inspecție sînt identificate fapte care cad sub incidența legii contravenționale sau penale, Ministerul Afacerilor Interne, după caz, inițiază procesul contravențional sau penal în modul corespunzător.

(6) La efectuarea verificărilor, Ministerul Afacerilor Interne se conduce de următoarele principii:

- a) legalitatea și respectarea competenței stabilite de lege;
- b) neadmiterea aplicării sancțiunilor care nu sînt stabilite de lege;
- c) acoperirea cheltuielilor de verificare și supraveghere din contul statului;
- d) dreptul de a ataca acțiunile sau actele întocmite în cadrul verificărilor.

(7) Drept temei documentar pentru inițierea procesului de suspendare sau de retragere a autorizației/confirmării în modul stabilit de prezenta lege poate servi actul privind inspectarea organizației care deține autorizare/confirmare, decizia autorității emisă în baza actului de inspecție sau a procesului-verbal de control emis de un organ de control în privința organizației care deține autorizație/confirmare, procesul-verbal de constatare a contravenției, precum și actele și procesele-verbale întocmite în cadrul procesului de urmărire penală.

Articolul 32. Încetarea activității

Persoanele care practică activitatea particulară de detectiv și de pază pot înceta activitatea din proprie inițiativă, precum și în temeiul deciziei autorității emitente a autorizației/confirmării, dacă ele au încălcat legislația, restituind autorității emitente, în termen de 10 zile, toate actele eliberate de aceasta.

Articolul 32-1. Lucrările de secretariat în domeniul supravegherii activității de detectiv și de pază

(1) Ministerul Afacerilor Interne întocmește un dosar de supraveghere pentru fiecare organizație/persoană fizică care deține autorizația pentru activitatea particulară de pază sau confirmarea desfășurării activității particulare de detectiv.

(2) În dosarul de supraveghere se păstrează copiile tuturor documentelor prezentate pentru înregistrarea întreprinderii, pentru eliberarea autorizației/confirmării, copia statutului (regulamentului) aprobat, copiile avizelor eliberate, modelul legitimației lucrătorului și alte acte ce țin de activitatea întreprinderii.

Capitolul VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 33. Guvernul, în termen de 3 luni: va prezenta Parlame...

Guvernul, în termen de 3 luni:

va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege;

va adopta actele normative necesare executării prezentei legi.

Articolul 34. (1) În termen de 6 luni de la data intrării în vig...

(1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Camera de Licențiere, în comun cu Ministerul Afacerilor Interne, va efectua avizarea prealabilă a licențelor în scopul reconfirmării lor, în condițiile prezentei legi.

(2) Personalul organizațiilor particulare de pază încadrat în acordarea serviciilor prevăzute la art.6 alin.(2) se supune atestării, în condițiile prezentei legi, în termen de un an de la data intrării ei în vigoare.

(3) Organizațiile particulare de pază care acordă serviciile prevăzute la art.6 alin.(2) lit.c) înființate anterior adoptării prezentei legi sînt obligate ca, în termen de 3 luni de la intrarea ei în vigoare, să obțină avizul prealabil.

Articolul 35. La data intrării în vigoare a prezentei legi, se a...

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

Legea nr.47-XIII din 12 aprilie 1994 privind activitatea nestatală de depistare-protecție;

Legea nr.41-XIV din 4 iunie 1998 pentru modificarea și completarea Legii privind activitatea nestatală de depistare-protecție;

articolul VIII al Legii nr.263-XIV din 24 decembrie 1998 pentru modificarea și completarea unor acte legislative;

articolul IX al Legii nr.240-XV din 13 iunie 2003 privind modificarea și completarea unor acte legislative.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021